

## Политички систем

| Прилог бр. 3 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Предметна програма од прв циклус на студии                                                                                       |    |                      |           |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----------------------|-----------|
| 1.           | Наслов на наставниот предмет                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Политички систем                                                                                                                 |    |                      |           |
| 2.           | Код                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 50701                                                                                                                            |    |                      |           |
| 3.           | Студиска програма                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Правни студии                                                                                                                    |    |                      |           |
| 4.           | Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Правен факултет „Јустинијан Први” во Скопје<br>Институт за правно-политички науки<br>Катедра за уставно право и политички систем |    |                      |           |
| 5.           | Степен (прв, втор, трет циклус)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Прв степен                                                                                                                       |    |                      |           |
| 6.           | Академска година /семестар                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Втора година / Трет семестар                                                                                                     | 7. | Број на ЕКТС-кредити | 7 (седум) |
| 8.           | Наставник                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Проф. д-р Рената Дескоска<br>Проф. д-р Јелена Трајковска – Христовска                                                            |    |                      |           |
| 9.           | Предуслови за запишување на предметот                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Согласно Одлука за правила на студирање на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, УКИМ                                   |    |                      |           |
| 10.          | <p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>- Студентот треба да се оспособи да го оцени функционирањето на политичкиот систем, политичките процеси и интеракцијата на политичкиот систем со државата и други општествени системи. Притоа, студентот треба да стеке детални знаења за изборниот и партискиот систем, односно за главните потсистеми на секој политички систем.</p> <p>Овој предмет ќе им овозможи на студентите:</p> <p>- Да го разберат влијанието на политичкиот систем врз останатите општествени системи</p> <p>- Да ги сфатат елементите на организацијата на власта и критички да го анализираат нивното присуство во одредени земји</p> <p>- Продлабочено да се запознаат со начинот и постапките на донесување политичките одлуки во институциите</p> <p>- Да го проучат политичкото однесување</p> <p>- Да ја согледаат разликата меѓу концептот правна држава и концептот владеење на правото</p> <p>- Да се запознаат со вредностите на демократијата</p> <p>- Да ги разберат различните модели на демократија</p> <p>- Да се запознаат со вредностите на различните политички идеологии</p> <p>- Да ги анализираат политичките партии и политичките групи</p> <p>- Да го разберат развојот на изборите и избирачкото право</p> <p>- Да ги разберат различните изборни модели, како и нивните предности и слабости</p> <p>- Продлабочено да се запознаат со интересните групи</p> <p>- Да дефинираат и препознаат различни типови на политичка култура</p> |                                                                                                                                  |    |                      |           |
| 11.          | <p>Содржина на предметната програма:</p> <p>1. Политички систем како научна дисциплина</p> <p>2. Назив и потекло на поимите политика, политички процес и политичка власт</p> <p>3. Легалитет, политички легитимитет и политички систем</p> <p>4. Поим и основни карактеристики на демократија</p> <p>5. Идеологии, нација и национализам</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |    |                      |           |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                            |                                                               |                |         |          |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------|---------|----------|
|     | 6. Правна држава и владеење на правото<br>7. Организација на власта<br>8. Избори и изборен систем<br>9. Политички партии и партиски систем<br>10. Цивилно општество<br><br>11. Политичка култура,<br>12. Јавно мислење и политички систем                                                                                                                     |                                                            |                                                               |                |         |          |
| 12. | Методи на учење:<br>- Во рамките на овој предмет ќе бидат организирани предавања, семинари, консултации и истражувања. Предметот ќе се изучува преку компаративниот метод, case study методот, Сократовиот метод, SWOT анализа, индуктивниот и дедуктивниот метод и др.<br>- Часовите вклучуваат учество на студентите, дебата и анализа на практични случаи. |                                                            |                                                               |                |         |          |
| 13. | Вкупен расположив фонд на време                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 140                                                        |                                                               |                |         |          |
| 14. | Распределба на расположивото време                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 60 + 0 + 0 + 0 + 80                                        |                                                               |                |         |          |
| 15. | Форми на наставните активности                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 15.1.                                                      | Предавања - теоретска настава                                 |                |         | 60       |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 15.2.                                                      | Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа |                |         | 0        |
| 16. | Други форми на активности                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 16.1.                                                      | Проектни задачи                                               |                |         | 0        |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 16.2.                                                      | Самостојни задачи                                             |                |         | 0        |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 16.3.                                                      | Домашно учење – задачи                                        |                |         | 80       |
| 17. | Начин на оценување                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                            |                                                               |                |         |          |
|     | 17.1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Тестови                                                    |                                                               |                |         | 90 поени |
|     | 17.2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Индивидуална работа/проект ( презентација: писмена и усна) |                                                               |                |         | X        |
|     | 17.3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Активност и учество                                        |                                                               |                |         | 10 поени |
| 18. | Критериуми за оценување (бодови/ оценка)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                            | до 50 бода                                                    | 5 (пет) (F)    |         |          |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                            | 51 x до 60 бода                                               | 6 (шест) (E)   |         |          |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                            | 61 x до 70 бода                                               | 7 (седум) (D)  |         |          |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                            | од 71 до 80 бода                                              | 8 (осум) (C)   |         |          |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                            | од 81 до 90 бода                                              | 9 (девет) (B)  |         |          |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                            | од 91 до 100 бода                                             | 10 (десет) (A) |         |          |
| 19. | Услов за потпис и за полагање завршен испит                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                            | Присуство на над 50% од предавањата                           |                |         |          |
| 20. | Јазик на кој се изведува наставата                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                            | Македонски јазик                                              |                |         |          |
| 21. | Метод на следење на квалитетот на наставата                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                            | Евалуација и самоевалуација                                   |                |         |          |
| 22. | Литература                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                            |                                                               |                |         |          |
|     | 22.1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Задолжителна литература                                    |                                                               |                |         |          |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Реден број                                                 | Автор                                                         | Наслов         | Издавач | Година   |

|  |       |                                                                                                                                                        |                                                                                                  |                                      |                |        |
|--|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------|--------|
|  |       | 1.                                                                                                                                                     | Проф. д-р Саво Климовски,<br>проф. д-р Рената Дескоска<br>проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска | Уставно право и политички систем     | Просветно дело | 2012   |
|  |       | 2.                                                                                                                                                     |                                                                                                  | Читанка за Политички систем (Reader) |                |        |
|  |       | 3.                                                                                                                                                     |                                                                                                  | Учебник во изработка                 |                |        |
|  | 22.2. | Дополнителна литература                                                                                                                                |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | Реден број                                                                                                                                             | Автор                                                                                            | Наслов                               | Издавач        | Година |
|  |       | 1. Simon Hix, The Political System of the European Union, Palgrave, 1999,                                                                              |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 2. John Peterson and Elizabeth Bomberg, Decision-making in the European Union, Palgrave, 1999,                                                         |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 3. Kristen Lampe, Human Rights in the Context of EU Foreign Policy and Enlargement, Nomos, 2005,                                                       |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 4. J. Greenwood, Representing Interest in the European Union, Macmillan, London, 1997,                                                                 |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 5. Hix, S, and Lord, C., Political Parties in the European Union, Macmillan, London, 1997,                                                             |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 6. S. Mazey and J. Richardson, Lobbying in the European Community, Oxford, University Press, 1993,                                                     |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 7. Јорџос Василиу, Приказна за проширувањето, ЕУ од петнаесет до дваесет и пет земји, Графостил, Скопје, 2009 година                                   |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 8. Andrew Heywood, Politics – Fourth Edition, Palgrave Macmillan, London, 2013                                                                         |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 9. Andrew Heywood, Political Ideologies: An Introduction – Sixth Edition, Palgrave Macmillan, London, 2017                                             |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 10. Michael Gallagher and Paul Mitchell, The Politics of Electoral Systems, New York: Oxford University Press, 2005.                                   |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 11. David M. Farrel, Electoral Systems: A comparative Introduction, New York: Palgrave, 2001.                                                          |                                                                                                  |                                      |                |        |
|  |       | 12. Andrew Reynolds, Ben Reilly and Andrew Ellis, Electoral System Design: The New International IDEA Handbook, Stockholm: Trydells Tryckeri AB, 2008. |                                                                                                  |                                      |                |        |